

vrhu vymáhající strany, návrh nebyl stranou opětován. Nemůže proto vymáhající strana býti zbavena práva vyplývajícího pro ni z pořadí, v němž došel knihovnímu soudu její návrh s původním usnesením vydaným samosoudcem, jež bylo nyní nahrazeno usnesením senátu. Zrušení původního usnesení vydaného samosoudcem a nahrazeného usnesením senátu neznamená, že vklad na základě usnesení senátu má se státi v novém pořadí podle toho, kdy usnesení to došlo knihovního soudu, nýbrž nařídil právem rekursní soud, by poznamenáno bylo v knize pořadí zápisu de pres. 30. prosince 1926, což odpovídá jak předpisu § 29 knih. zák., tak i § 157 jedn. ř., neboť jde jen o výkon exekuce povolené na základě téhož návrhu, jež došel knihovního soudu již 30. prosince 1926.

Čís. 7398.

Pokud posavadní dlužník neučinil výzvu k věřiteli ve smyslu § 1408 obč. zák., nemůže na poměru mezi ním a věřitelem nic změnití okolnost, že věřitel přijímal úroky od nového vlastníka nebo že mu vypověděl jistinu.

(Rozh. ze dne 13. října 1927, Rv I 595/27.)

Žalobcova manželka, Anna R-ová, zapůjčila žalované Barboře F-ové 45.000 Kč, začož jí dala žalovaná do zástavy dům. Dům prodala žalovaná Janě P-ové, jež převzala onu pohledávku Anny R-ové na srážku z kupní ceny. Anna R-ová napotom zemřela a její pozůstalost byla odevzdána žalobci. Žalobě proti Barboře F-ové o zaplacení 45.000 Kč procesní soud první stolice vyhověl. Důvody: Žalovaná brání se proti žalobnímu nároku námitkou nedostatku pasivní legitimace, kterou odůvodňuje tvrzením, že Jana P-ová, do jejíhož vlastnictví přešel dům, tvořící hypoteku pro zažalovanou pohledávku, převzala zaplacení zažalované pohledávky na srážku z kupní ceny a žalobce sám také Janu P-ovou přijal jako osobní dlužnici na místě žalované Barbory F-ové a od Jany P-ové úroky přijímal, s ní o dluhu jednal a jí pohledávku vypověděl. Žalované Barboře F-ové nepodařilo se však prokázat, že žalobce, pokud se týče jeho předchůdce Anna R-ová přijali s převodem vlastnického práva k domu Janu P-ovou za osobní dlužnici. Nesporná skutečnost, že Jana P-ová převzala zažalovanou pohledávku proti žalované Barboře F-ové na srážku z kupní ceny, nic nezměnila na právním poměru žalované Barbory F-ové jako osobní dlužnice, založené nesporným dlužním úpisem ze dne 4. června 1920, neboť žalovaná ani netvrdí, že jako zcizitelka nemovitosti učinila opatření podle § 1408 obč. zák. k dosažení toho, by se nabyvatel nemovitosti stal na místě zcizitele osobním dlužníkem, totiž že po převodu vlastnictví k nemovitosti písemně vybídla žalobce (jeho právního předchůdce Annu R-ovou), by za ni Janu P-ovou přijali za osobního dlužníka, a nesporné

skutečnosti, z nichž žalovaná Barbora F-ová přijetí Jany P-ové žalobcem za osobní dlužnici vyvozuje, že totiž od té doby, co se stala Jana P-ová vlastníci domu, žalobce na žalovanou Barboru F-ovou o placení úroků se nikdy neobracel, pohledávku jí nevypověděl, a vždy jen s Janou P-ovou v této věci jednal a jí také pohledávku vypověděl, nejsou s to, by založily právní poměr mezi žalobcem (jeho právní předchůdkyní a Janou P-ovou), žalovanou Barborou F-ovou tvrzený, neboť právě uvedenými nespornými skutečnostmi uplatňoval žalobce jen své právo pro něho z ustanovení § 466 obč. zák. plynoucí proti Janě P-ové jako vlastníci hypoteky k úlevě žalované Barbory F-ové jako osobní dlužnice, a nelze z nich vyvozovati ani působení žalobce případně jeho právní předchůdkyně ku převzetí tohoto dluhu Janou P-ovou ve smyslu § 1405 obč. zák. V důsledku těchto věcných a právních skutečností převzetím zažalované pohledávky Janou P-ovou na srážku kupní ceny založen byl toliko právní poměr převzetí dluhu podle §§ 1404 a 1408 obč. zák. mezi žalovanou Barborou F-ovou a Janou P-ovou, podle kterého tato ručí oné za to, že věřitel na ni nedokročí a jenž se práv žalobcových nijak nedotýká. Zůstává tedy žalovaná Barbora F-ová samojedinou osobní dlužnicí žalobcovou ve příčině zažalované pohledávky, a právem proto žalobce, když splatnost zažalované pohledávky Kč 45.000— pro neplacení úroků jest nesporná, žaluje Barboru F-ovou podle práva jemu dle § 466 obč. zák. příslušejícího, jenž mu dává na vůli, chce-li nastupovati dříve proti osobnímu dlužníku, a pak teprve domáhati se uspokojení ze zástavy. Nerozhodno jest, že žalobce nesporně nevypověděl zažalovanou pohledávku žalované Barboře F-ové, nýbrž Janě P-ové jako vlastníci hypoteky, jak sám tvrdí, poněvadž vzhledem k nesporné splatnosti zažalované pohledávky následkem neplacení úroků nebylo výpovědi pohledávky ani zapotřebí a vzhledem k postavení žalované Barbory F-ové jako dlužnice a k jejímu právnímu poměru k Janě P-ové ohledně pohledávky bylo věci žalované Barbory F-ové, by se sama starala o to, by bylo v čas vyhověno závazkům, plynoucím z dlužního poměru. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Odvolatelka vytýká, že první soud nesprávně vykládá ustanovení § 1408 obč. zák., nepokládá Janu P-ovou za osobní dlužnici. Výtka ta je zcela neoprávněna. § 1408 obč. zák. stanoví, že, převezme-li nabyvatel při zcizení nemovitosti zástavní právo na ni váznoucí, sluší tím v pochybnostech rozuměti převzetí dluhu. O pochybnosti se zde jednati nemůže, když jest prokázáno, že Jana P-ová převzala zaplacení zažalované pohledávky na srážku kupní ceny a tím je také skutečně převzetí dluhu prokázáno. Tímto převzetím dluhu vznikl však závazek jen mezi kupitelem a prodátem s účinky § 1404 obč. zák. a nedotčen zůstal právní poměr osobního dlužníka ku věřiteli. Ku převzetí dluhu podle § 1405 obč. zák. bylo by došlo jen tehdy, kdyby věřitel ku převzetí dluhu byl dal výslovné svolení. Svolení toho však zde není. V druhé větě § 1408 obč. zák. poskytuje se zciziteli nemovitosti jako osobnímu dlužníku možnost, by se sprostil z osobního závazku. K tomu je zapotřebí, by věřitel byl písemně vyzván, by schválil převzetí dluhu za podmínek tam

uvedených. Těchto podmínek však tu není. Žalovaná ani netvrdila, že věřitele písemně vyzvala, by za ni přijal Janu P-ovou za osobní dlužnici, tím méně prokázala, že věřitel k tomu svolil. Z okolnosti, že Jana P-ová byla jako osobní dlužnice žalována, nelze ještě souditi, že jest osobní dlužnicí, poněvadž tato okolnost nemůže nahraditi výslovné svolení věřitelovo podle § 1405 obč. zák., pokud se týče vyzvání na věřitele podle § 1408 obč. zák. Zůstává proto žalovaná osobní dlužnicí a právem věřitelovým jest, by své osobní právo v prvé řadě vymáhal na dlužnici a teprve potom plné uspokojení hledal v zastavené věci (§ 466 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Výklad § 1408 obč. zák. odvolacím soudem jest správný. Smluvními stranami v souzeném případě při převzetí hypoteky, stejně jako při převzetí dluhu (§ 1405 obč. zák.) jsou posavadní dlužník a přejímatelka, tedy starý vlastník nemovitosti (žalovaná jako osobní dlužnice), a nový nabyvatel nemovitosti, tu Jana P-ová, jež má po případě vstoupiti na místo posavadního osobního dlužníka. Smlouvou touto nenastala však změna v poměru dřívějšího vlastníka k věřiteli, jak za to má dovolatelka. § 1408 obč. zák. mluví o »převzetí dluhu« a nikoliv o »převzetí splnění«, jak činí § 1404 obč. zák. a usnadňuje důkaz, neboť se v pochybnostech má za to, že převzetí hypoteky jest převzetím dluhu. Avšak i tu se vyžaduje další prohlášení věřitele ve lhůtě zákonem ustanovené, zda nového dlužníka nezamítá. Prohlášení toto má vyvolati posavadní osobní dlužník po převodu vlastnictví na přejímatele písemnou výzvou k věřiteli s tím, že se, neodepřel-li věřitel do šesti měsíců přijetí nového dlužníka na místo posavadního dlužníka, bude míti za to, že přivolení k tomu bylo uděleno. Pokud posavadní dlužník této výzvy neučinil, nemůže na poměru mezi ním a věřitelem nic změnití okolnost, že věřitel přijímal úroky od nového vlastníka nebo že mu kapitál vypověděl. Vždyť k sprostění původního dlužníka z osobního závazku jest nutno podle § 1408 obč. zák., by sám dal věřiteli na jevo, že má posavadní poměr mezi nimi uhasnouti. Kdyby k sprostění posavadního dlužníka ze závazku stačilo pouhé převzetí hypoteky, po případě přijetí úroků nebo splátky od nového vlastníka, byly by věty druhá a třetí § 1408 obč. zák. úplně bezvýznamné, neboť by oné výzvy s výslovným poukazem na následky případného mlčení věřitele vůbec nebylo třeba. To by ovšem nemohlo zůstatí bez vlivu na § 466 obč. zák., jenž třetí novelou nebyl ani změněn, ani zrušen a jenž právě ustanovuje, že věřitel může své osobní právo uplatňovati nejprve proti dlužníku a pak své plné uspokojení pohledávati ze zastavené věci. Z okolnosti, že snad žalobce původně Janu P-ovou společně s dovolatelkou žaloval jako osobní dlužníky, nelze usuzovati na zánik právního poměru k dovolatelce, jelikož žalobce vzal žalobu proti ní zpět; s touto žalobou nelze se tudíž v žádném směru obíratí.